

Vegyes tartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: „Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetve a kiadóhivatalban. Kéretik az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigatásért 30 kr. Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás a „Torontál” 1878. évi 4-ik negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék.

Az előfizetési pénzek egyszerű póstautalvánnyal a „Torontál” kiadóhivatalához (Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája) czimzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 ft. — kr.
Fél évre 3 ft. — kr.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Nagy-Becskerek, 1878. évi szeptember 26-án.

A „Torontál” kiadóhivatala.

N.-Becskerek, október 10-én.

Magyarországot a csapások gyakran felkeresik. Ha az időjárás és a természet nyugodt, akkor a politika válik szilajjává, s teremt, az ország gyenge hitelének, még kevesebb biztos alapot.

Ki hitte volna még pár nappal ez előtt, hogy a miniszterium beadja lemondását? A lapok beszéltek ugyan Széll pénzügyminiszter lemondásáról, de ez csak kombináció, illetőleg újságírói pletykának tünt fel, s ma már tényekkel állunk szemben.

A Tisza-kabinet beadta lemondását. E tény mellett elfelejtik Boszniát, nem beszélnek semmiről másról, mint a Tisza-kabinet lemondásáról.

Igen természetes, hogy a kombinációk százfélé szála fűződik e nagy horderejű dologhoz.

Hogyan?! kiált fel a közvélemény egy része, hát a Tisza-kormány, a mely előbb beleegyezett az okkupációba, most midőn az „A” után „B”-t is kellene mondani, szépen otthagyja a faképnél a hadügyi kormányt?!

Igen is otthagyja s úgy látszik, hogy nagy oka van rá.

Berlinben megadták a mandatumot monarchiánk számára, hogy foglalja el Boszniát és Hercegovinát.

Az is igaz, hogy a magyar kormány is azt hitte, hogy czélszerű lesz, ha a törökkel kötendő külön conventió alapján Boszniában helyreállítjuk a rendet, rendes viszonyokat teremünk s jó barátságban a törökkel Bosznia azon tér lesz számunkra, ahol beekeljük magunkat a szláv elemek közé s Oroszország tulkapasai ellen megvethetjük Bosznia talaján lábunkat.

Innen magyarázhatjuk, hogy a magyar kormány az okkupáció ellen nem tett keresztbe egy szalma szálát sem.

Hagyta neki indulni a később háborúvá fajult okkupációt azon reményben, hogy a megszavazott 60 millió majd csak elég lesz s a conventió a törökkel majd csak gyorsan véget vet a felkelők zavargásainak.

Csak hogy miniszter tervez, Mars végez.

Az okkupáció sokkal továbbra húzódott s a conventiótól a török egyre irtozott, jobban, mint ördög a szentelt víztől.

Igy történt, hogy a 60 millió szépen elkelt s egyik napon arra ébredt jó Széll Kálmán pénzügyminiszter, hogy megkérdezték, elő tudna-e még teremteni vagy még egyszer hatvan milliót, mert hát kell a katonákra, azután még az új hódítványban most már kellenek vasutak, jó országutak, jó közigazgatás, rend és minden, ami csak jó és drága.

Erre Széll Kálmán azt mondta: „ahol nincs, ne keress.” Ő nem adhat egy fityinget sem, az eddigi terheket sem bírhatja meg az ország; újabb terhek pedig kimerítik az ország teljes hitelét. Ő inkább kész beadni a kulcsot. Tessék átvenni bárkinek.

És beadta lemondását.

A miniszterelnök, Tisza Kálmán szintén megkísérelt mindent, csak hogy a hadügyi kormányt leszállíthassa a magas vesszőparipáról.

A magyar kormánynak az volt célja, addig nyújtózkodni a további műveletekkel s beruházásokkal, mint amennyit fokozatosan Bosznia jövedelméből megbirnak s a monarchia nagyobb megfeszítés nélkül meghozhat.

Nem így a hadügyi kormány. Ez egyszerre ki akarná szakmányolni az okkupált tartomány minden előnyét, ami azonban rengeteg pénzt igényel.

Erre azután az egész magyar kor-

mány azt mondotta, hogy ő ilyen nemzet-tönkretevő dologra nem vállalkozik s a miniszterek valamennyien elbocsáttatásukat kérték a felségtől.

És ha valaha, úgy most terhes gond nehezedett ismét a fejedelem szívére. Új kormányt alakítani, olyant, amely a hadügyi kormány szája íze szerint való legyen, alig lesz lehetséges.

Legyenek konzervatívok, vagy szabadelvűek akik fel fognak szállítani, — bizonyára függét fognak mutatni ők is a túl licizált követelésekre.

A válság úgy látszik sokáig el fog húzódni s megmondani senki sem tudja, mi lesz a következmény, ha csak a hadügyi kormány le nem száll a magas régiókból.

Midőn e sorokat írjuk, arról értesülünk, hogy a hadügyminiszterium ott a ballplatzon leszállott a szürke lóról, s úgy látszik gyalog akarja megbeszélni a magyar kormány férfaiival, hogy ezután mik lesznek teendők.

Nem lehetett volna azelőtt is ily hangon beszélni?

A magyar kormány tudja mivel tartozik hazájának, s engedni nem fog.

Nagy-Becskerek, október 10-én.

— A hivatalos lap a következő legfelsőbb királyi elhatározásokat közli:

Kedves Széll!

Midőn Önnek magyar országos pénzügyi miniszteri állásától való lemondását, buzgó és hű szolgálatainak elismerése mellett, ezennel elfogadom, egyuttal felhívom Önt, hogy e tárcza ügyeit másnéven elhatározásomig ideiglenesen még tovább vezesse.

Kelt Bécsben, 1878. évi október 3-án.

Ferencz József s. k.
Tisza Kálmán s. k.

— Ő császári és Apostoli királyi Felsége f. é. október 4-én kelt legfelsőbb elhatározásával, a magyar összes miniszterium hivatali lemondását, buzgó és hű szolgálatainak elismerése mellett, legkegyelmesebben elfogadni, egyszersmind azonban meghagyni méltóztatott, hogy az egyes miniszterek, utóak kinevezéséig, eddigi hivatalos működésüket folytassák.

— A honvédség ellenőrzési szemléjének megszüntetésére vonatkozólag a hivatalos lap mai száma szerint a honvédelmi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki:

Tekintve, hogy a honvéd-legénységnek egy része fölött az ellenőrzési szemle, a folyó évi tavaszi és őszi fegyvergyakorlatok alkalmával már megtartott; tekintve továbbá, hogy több magyar serezed mozgósítása, s némely hadesapatok békeállományának hadi létszámra való felemeltetése következtében, az ipar és mezőgazdaság folytatásához megkívántató munkaerőnek egy része elvonatott; méltányosnak találok, hogy a honvédség állományához tartozó legénység saját munkája és keresete folytatásában is, az ellenőrzési szemlén való megjelenés következtében ne gátoltassék; ennél fogva a honvédség folyó évi ellenőrzési szemléjének megtartását kivételesen beszüntetem.

Erről a . . . közönségét, azonnal leendő közhirde-télt végett, oly hozzáadással tudósítom, hogy a honvéd-

TÁRCZA.

Dusgazdag emberek.

A keleti zsarnokok által századok óta gyűjtött aranyból s ékszerből álló kincsek ugyszólván fardagság nélkül zsákmányul estek a pénzsovár római vezéreknél és hivatalnokoknak. A rómaiak mesés összegeket raboltak keleten s azokat fékvesztett pazarlással eltékoztatták.

Gabinus, mikor alkonsul volt Szyriában, százmillió denárt (23,880.000 rajnai tallér) zsarolt ki a néptől.

Julius Caesar Ptolomaeus Auletes egyiptomi királyra 6000 talentumnyi (9.430.500 rajnai tallér) sarczot rótt.

A véghellenül gazdag, de amellet leirhatlanul pénzsovár Crassus tizezer talentum pénzt és értéktárgyat rabolt el a jeruzsálemi templomból.

Az első triumviratus alatt a mostani Franciaország is valódi aranybányája volt Rómának s így legkevésbé sem csodálhatjuk, hogy a francia köztársaság oly könnyu szerrel fizette ki az öt milliárd hadisarczot, midőn olvassuk, hogy 106 táján Q. Servilius Caepio Tolosából (Toulouse) tizenötezer talentumot (23,576.250 r. tallér) hozott magával.

A régi rómaiak legnagyobb vagyona huszonkilencz millió tallér volt; ennyivel birt Gn. Lentulus augur, egy ép oly szerencsés mint egyes pénzkezelő, és Nero egykori rab-szolgája Narcissus, ki jól értett ahoz, mikép kell a kényur kedvenczenek állásában saját hasznára dolgozni.

A régi kor legmagasabb évi jövedelme az, melylyel az ötödik század elején birtak a gazdag római patriczusok: körülbelül 4000 font aranyban és ez összeg harmadrész értékének megfelelő természetiekben, összesen tehát 1,624.000 rajnai tallér.

Az ókor kincszeit jóval felülmulja a későbbi századok gazdagsága.

Egy jómódu takács furlangos és szerencsés unokája, Fugger Antal augsburgi kereskedő (ki a népmonda szerint az ördögöt is kijátszotta, mivel egy éjjelen gyönyörű palotát építtetett vele) értékes ékszerein, Európa minden országában és a két Indiában fekvő telkein és jószágain kívül hat millió aranykoronát (tizenöt millió tallér) hagyott hátra készpénzben. Az ilyen Croesusok megengedhettek maguknak azt a fényűzést, hogy illatos fahéjjal fűtötték a kandallót és egy császár kötelezőnyével gyújtottak pipára; a császarak ugyanis, például V. Károly, nagyon szenvedtek akkor pénzhiányban.

Fugger vetélytársa a bájos signora Mancini nagybátyja; Voltaire maga említi, hogy

Mazarin bibornok kétszáz millió frank vagyonnal birt akkori érték szerint.

Franciaország e miniszterelnökét még felülmulja II. Katalin czárnő telhetlen kedvence: Potemkin, ki hallatlan tékozlása dacára tizenhat év alatt kilenczven millió ezüst rubelt kaparitott össze, holott akkor az egész óriási birodalom budgetje nem volt több ötven milliónál.

A hírhedt Brühl gróf nem jutott ugyan ily rengeteg kincs birtokába, de azért elköltött évenként körülbelül két millió tallért.

A Bedford-család jövedelme csak egy millió tallér, Northumberland és Bucclaugh hercegeké kétszáz ezer font sterling.

Visszatérve ismét Oroszországhoz, azt olvashatjuk Haxthausen tanulmányában, hogy a dúsgazdag Seremetjev-család a jobbágyosság eltörlése előtt kétszáz ezer férfitelkkel azaz jobbágygyal birt; ezek között volt sok milliomos is, kik földesuruknak csekély évi „brokkot” fizettek a szabadalomért, hogy kereskedést üzhessenek. A legnagyobb összegeket ajánlották váltásdíjjal szabadságukért, de a Seremetjevok mindig elutasíták kérelmüket és ha eszöbbe vették, megparancsolták a jobbágyok mivelt, szép s a legnagyobb fényűzéshez szokott leányainak, hogy egy napra menjenek kilyhát futeni a Seremetjevok disztermeibe. E brutális parancs ellen hasztalan volt minden tiltakozás.

főparancsnokságot s kerületi parancsnokságokat ez iránt már értesitettem.

Kelt Budapesten, 1878. évi szeptember 28-án.

Szende Béla s. k.

Tervrajz

A Délmagyarország négy megye területén felállítandó gyakorlati ingyenes földmívelési és ipariskola érdekében.

N.-Becskerek, október 8.

Az eszme Krassómegeyében született és általánoson kivihetőnek tartott. Innét sugárzott át Temes-, Szörény- és Torontálmegeyékbe.

A jobb akaratúak és higgadt megfontolók fenállhatásáról is meggyőződve az eszmét terjeszték tovább. Ma már egy emlékirat kíséretében e folyó hó 14-én tartandó megyei közgyűlés előtt lesz megbirálás végett az egész tervezet, mely közgyűlés annak rendje és módja szerint kiküldendő bizottsága beterveztése után mondja ki: vajlon legyen-e és hol e gyakorlati intézet felállítva, és az ügy érdekében a tervrajz szerint meghozandja-e azon minden egyenes adóforint után, két évi kötelezettséggel, a szükséges ¼ krajczárnyi áldozatot, mely az előirányzatban kimutattatik?

Az eszme nagy. A mellékelt számítás a tudomány és gyakorlat kétszer kettőjén látszik alapulni.

Nem vághatunk elébe a közgyűlésen fellmerülő nézeteknek, annyit azonban ki kell mondani, hogy egy e nemű gyakorlati iskolára, mely egyesült erővel létesíttetik, csakugyan nagy szükségünk van, és ilyen körülmények közt valóban üdvönsnek véljük, hogy az eszme nálunk is meggyökerezesdjék.

Az egésznek létesítése a délmagyarországi törvényhatóságok egyakaratu fellépésétől és áldozathozatalától feltételeztetik.

Az iskola létesíthető oly községben, hol a vasuti összeköttetés és az ipar fejlettsége az eszme kivételére kedvező.

Gyakorlati kivétel tekintetében a m. kir. kincstári birtokokból a helyhez közel 1500 holdnyi terület vétetnek haszonbérbe. Hogy az állam is segítse az ügy minél hatályosabb előbbre vitelet, tehát egy évig ingyen adná a földterületet azért, hogy evvel a segítségével a kezdet nehézségein minél előbb át lehessen vergődni és a gyakorlati terület minél előbb felszereltessek.

A kezdet alapját képezné: a Délmagyarország négy megyéjének területén levő törvényhatóságok azon áldozatkészsége, mellyel minden egyenes adóforint után kétévi kötelezettséggel, ¼ krajczár engedélyezését az országgyűlés és magas kormánytól kieszközöli.

A tervrajz szerint a gyakorlati gazdaságban e következő mívelési ágak szerinti földbeosztás állítatott össze: belsőség 15 hold, disz, gyümölcsös és konyhakert 20, faiskola és szőlő 15, kísérleti tér 10, szántóföld 1200, rét 50, ültetvényes legelő 170, utak és árkok 20 = 1500 hold.

A kezdetleges épületek: 38 méter hosszú, 7⁵⁰/₁₀₀ m. széles, 5 szobás, 3 konyhás és 3 kamarás lakház (fecskerakás) fazszendelyre: 1800 ft. Egy 38 méter hosszú, 7⁵⁰/₁₀₀ széles istálló, egyuttal gabnapadlász: 1600 ft. Egy szekérszin padlászolva 38 méter hosszú, 7⁵⁰/₁₀₀ széles: 1000 ft. Egy tengeri

A Demidoffok fényűzéséről III. Napoleon unokahuga, Mathild kezeznő tudna regélni; ezek közül egy még életében obeliszket emeltetett magának a Père la Chaise temetőben; az obeliszk disze a sirkertnek és ötszáz ezer frankba került. Ily veszelyes költsékezt az említett hercegi család könnyen engedhet meg magának, mert egy óriási malachitszikkának van birtokában, melyből egy pud nyolczszáz frank értéket képvisel.

Dusgazdag ember még Asztachof is, ki csak 1843-ban Sziperriában száztizenegy pud aranyat, azaz egy millió hétszázegyezer hat-száz harmincz tallért nyert.

Jakubov vagyona száz millió tallérra becsültetett. Husz év előtt ez volt a szárazföld legnagyobb vagyona, de már az 1868-ban Párisban elhalt Rothschild James báró kétezer millió frankot hagyott hátra.

Az óriási Astor-hoteltől és számos jótékony alapítványáról híres Astor Jakab János kimeríthetlen bőkezűsége dacára is 25—30 millió dollárt hagyott hátra; 1865-ben az Egyesült Allamok akkori leggazdagabb kereskedője, Stewart Sándor J. New-Yorkban, 4,071.256 dollár évi jövedelmet vallott be és 407.000 dollárt fizetett jövedelmi adó fejében.

„E—ör.”

gőre 38 m. hosszú, 130/100 széles: 900 ft. Két kút 750/100 mélységű kellő átmérettel: 300 ft. Összesen 5600 ft.

Elő évi felszerelési szükséglet: Ló 8, 150 ftal = 1200 ft. Jármas ökör 40, 150 ftal = 6000 ft. Kocsi és szekér 8, 120 forinttal = 960 ft. Eke taligával 14, 25 forinttal = 350 ft. Vasborona 2, 34 ftal = 68 ft. Henger 2, 10 ftal = 20 ft. Lószerszám 8, 15 forinttal = 120 ft. Lópókroc 8, 5 ftal = 40 ft. Vetőgép soros 1, = 300 ft. Szecsavágó 1, = 100 ft. Különféle kézi eszköz = 150 ft., összesen 9308 ft.

Elő évi személyzet és fizetése: 1 kezelőosztály = 1446 ft. 10 szekeres béres = 2070 ft. 1 határőr = 232 ft. 2 kocsi = 414 forint, összesen 4162 ft.; mindössze 19070 ft.

Feltéve, hogy a gyakorlati gazdaság talán a Temesvár közelében levő vadászterület területéből hasíthatnak ki, melyből e mai napig 800 hold van kiirtva és szántóföldde alakítva; az esetben a 800 hold 1879 év tavaszán a m. kincstár átengedéseivel a benne termő tavaszi vetemények és az őszi haszonberek is birtokba vétetnek; ezek után számított jövedelem alig haladja meg az 5000 ftot, mely összegből csak a személyzet illetménye kerül ki; ily körülmények közt az első évi tanulók számát a tervszámból 160-ból csak 40-re kellenek meghatározni. Ezek tartására szükségeltetik 4526 ft. 31 krral naponta számítva, mely összeget, valamint az épületek és felszerelési költséget, egy elméleti tanár 1000 ft. illetményével, összesen 20,324 ftot kell fedezni, mely költséghez a Délmagyarország négy megyéje és szab. kir. városai az egyenes adók forrta utáni 1/4 krral járulnának — két évi kötelezettséggel.

A második évi felszerelés maga magát egészíti ki, mely 28,223 fra becsülhető egész értékekben.

A harmadik évben, midőn már a gazdálkodás folyamatban van, a 3 tanár, 1 kertész, 1 gépész, 1 bogárnár, 1 kovács, 1 munkafelügyelő, 15 béres, 4 kocsi, 1 határőr, 3 juhász, 1 gulyás bojtarral, 1 kanász bojtarral pénzfizetése 4510 ft., gabna és má minden illetményértéke együtt 11,074 ft.

A különféle korú és ivaru házi állatok létszáma 6-dik évben ekként van állandósítva: ló 40, szarvasmarha 154, juh 1170, sertés 274. A személyzet állattartása: ló 1, tehén 43, borjú 43, öreg sertés 90, malacz 360.

A földmívelés: Repcevetés 100 hold, búza 390, rozs 10, árpa 100, zab 80, magbukkony 20; — takarmányos: luczerna 100, zabos bukkony 200, köles 10, mohár 10, rozs 10, tengeti 10, dohány 50, burgundi répa 10, tengeti 100.

Trágyázandó féltrágyával 300 hold. Magtermés: Repce 650 hektoliter, búza 3315, rozs 110, árpa 1200, zab 1200, bukkony 164, tengeti (csak hatvan két holdon, a többi szegődményes) 744; ocsu és rostaal 30/100 = 221 hektoliter.

Magszükséglet: Repce 76 hektoliter, búza 13750/100, rozs 4500/100, árpa 44900/100, zab 144500/100, bukkony 164, tengeti 90900/100. Az ocsu és rostaal a baromfi tenyésztésnél fogyasztatik.

Marad eladható: Repce 574 hektoliter 10 ftal, búza 193900/100 6 ft. 50 krral, rozs 64800/100 4 ftal, árpa 75000/100 3 ftal, zab 54700/100 2 ft. 50 krral, tengeti 653700/100 4 ft. 25 krral, dohány 350 métermázsa 20 forinttal; összes érték 30,771 ft. 60900/100 krr.

Az állattenyésztéshez van takarmány szénáértékben 7,302 métermázsa, póttakarmány 2000, aljadzó szalma 5840 mm. Ide nem számítva a tüzelől felhasználandó repceszalmát.

Trágyatermelés: 28,000 métermázsa felül van.

Az állattenyésztésből eladható: 1404 kg. gyapjú 180 krral = 2527 ft. 20 krr. 300 juh 6 ftal = 1800 ft. 130 bárány 3 ftal = 390 ft. Bőr és hús = 75 ft. 8 hizó ökör 160 ftal = 1280 ft. 4 tehén 90 ftal = 360 ft. 4 üsző 60 ftal = 240 ft. 2 bika 140 forinttal = 280 ft. 3 tenyészállat 80 ftal = 240 forint. 2 borjú 15 ftal = 30 ft. két kocsi 125 forinttal = 250 ft. 5 betanított csikó 250 ftal = 1250 forint. 180 malacz 1 1/4 éves 27 forinttal = 4860 ft. 10 kocsa 30 ftal = 300 ft. 8 herelt 28 forinttal = 224 ft. 2 kan 50 forinttal = 100 ft. Összesen 14,206 ft. 20 krr.

Szőlőből jövedelem 750 ft. Kertészetből 550 ft.; kísérleti térből 200 ft.; baromfi tenyésztésből 700 ft.; malomvívből 1200 ft.; tehénészetből 120 ft.; — összes kiadás 48,120 forint, marad tiszta jövedelem 2 ft. 87500/100 krr. Ezen költséggel évenként 160 becsületben nevelt iparkodó jó földmívelőt és iparost lehet nevelni, élelmezni és ruházni.

E tervezet ellen, akinek alapos kifogása van, kérjük: ne csak a becses lapokban, hanem az országos lapokban is felszólalni. —6—

Rendelet.

A kiskoruk iparüzhetési jogára nézve a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi 19,912. szám alatt, a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatósághoz. A kiskoruk iparüzhetési jogának terjedelme az 1872. VIII. t. cz. 2., 23. és 24. §-aiban akként van megállapítva, hogy a kiskoruk, tekintet nélkül a minimális korra, önálló ipart az atya, gyám vagy gyámhatóság beleegyezésével megkezdhetnek, illetőleg a 23. § értelmében valamely már fennálló üz-

letet főtarthatnak, mindkét esetben a 24-dik §-ban előirt üzletvezető állítása szükségeltetvén. Az ipartörvény főbb határozmányai az 1877. XX. t. cikkben foglalt gyámügyi törvény 5-ik §-a, továbbá a 20-ik §. b) és 113-ik §. 6.) pontjai, valamint a 271-ik §. által is érintetvén, a kiskoruk iparüzhetési jogának terjedelme némi módosulást szenvedett. Ugyanis a 18-ik évet betöltött azon személyek, kik az 1877. XX. t. cz. 4-ik §-a értelmében, a gyámhatóság által való nagykorúsítás folytán teljeskoruakká valának és a 18-ik évet betöltött azon személyek, kiknek az atya, illetőleg gyámuk gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezésével iparüzhetési engedélyt, ez által az 1877. évi XX. t. cz. 5-ik §-a értelmében teljeskoruakká valának, az ipartörvény 2-ik és 24-ik §-ai alól kivételként és az 1-5. határozmányai alá helyeztetvén át, mint teljeskoruak ipar és kereskedést önállólag gyakorolhatnak. Mennyiben továbbá az ipartörvény 2-ik §-a a kiskoruk iparügycsalását, tekintet nélkül a minimális korra, csupán az atya, gyám beleegyezésével főttelezi, míg a gyámügyi törvény 20-ik §-a b), és 113-ik §-a b) pontja a kiskoruk iparüzhetési jogát, a 271-ik §. pedig egy már fennálló üzletnek főtartását az atya, gyám vagy gondnok gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezésével teszi függővé, a gyámügyi törvény a gyámhatóságnak alternative fennállott jóváhagyását a kiskoruk iparüzhetéséhez kötelezőleg állapította meg. Az előadottak értelmében a 18-ik évet betöltött oly személyek, kik nem az 1877. évi XX-ik t. cz. 4-ik §-a értelmében való nagykorúsítás által valának teljeskoruakká, — ha ipart üzni obojtának, — ehhez gyámhatósági jóváhagyást szükségeltetnek s ily jóváhagyás szükséges a 18-ik évet még be nem töltött kiskorukra nézve is; minthogy azonban a 18-ik évet betöltött személy, ha gyámhatósági beleegyezés alapján iparüzhetési engedélyt nyer, ezáltal az 1877. évi XX. t. cz. 5-ik §-a értelmében teljeskoruakká válik, az ipartörvény 24-ik §-ban előirt üzletvezető tartása csak az esetben követeleendő, ha 18-ik évnél fiatalabb kiskorú személy részére adjatik meg a gyámhatóság jóváhagyása vagy új üzlet nyitásához, vagy egy már fennálló üzlet folytatásához. Miről a törvényhatóságok, az összes iparhatóságokkal (ideértve a közigazgatási bizottságokat is) leendő közlés és az illetőknek maguk miheztartása s megfelelő utasítása végett, a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg, ezennel értesitem.

A vasuti- és kereskedelmi szerződés Szerbiával.

Egy berlini tőzsdélap multkori száma hosszabb közleményt hoz Ausztia-Magyarországnak Szerbiával kötött közgazdasági szerződéséről. A közleményben közölve van szerb hivatalos forrás alapján a szerződés szövege is, mely lényegileg hitelsek látszik, mert a londoni „Economist” által közölt okmányokkal egyezően az alkudozások eredménye, mely a berlini congressuson kulgyerünk és Szerbia meghatalmazottja közé létre jött. Ime a berlini lapnak említett közleménye:

A változások, melyeket az orosz-török háboru a dunai államok politikai alkotmányában előidézett, egész határozatlan Ausztia-Magyarországgal való szorosabb csatlakozására utalják azokat. Ausztia-Magyarország s Szerbia között már is köttetett egy szerződés, mely a két ország gazdasági egyesítését közel kilátásba helyezi. Ausztia-Magyarország, mint gazdaságilag hatalmasabb állam, fogja ezen egyesülésből a nagyobb előnyt húzni. Minthogy azonban az osztrák-magyar hatalmi állásnak megszilárdulása Európa délkeleti részében nemcsak Németország politikai, hanem gazdasági érdekeinek is megfelel, fontossággal bír reánk nézve, hogy az egyezmény feltételeit megismerjük. — Szerb hivatalos közlés szerint az egyezmény tartalma a következő:

1. Az osztrák-magyar kormány kötelezi magát, hogy vasuthálózatát összeköttetésbe hozza Belgráddal a szerb vasutakkal. A szerb kormány viszont kötelezi magát, hogy a congressus határozmányainak értelmében a tervezett vasutonalakat, melyek egyfelől Belován át, másfelől Szalonik-Mitrovicza vonalon át az előbbeni szerb határhoz Alexinacra fognak vezetni, ki fogja építeni és üzletbe helyezni. Ezen vasutonalaknak három év alatt késznek kell lenni. A két kormány közös egyetértéssel rajta lesz, hogy az illető bolgár és török kapcsolati pályák egyidejű kiépítése is biztosítva legyen. E vasutak építése és üzlete szabályzatnak meg kell egyeznie, amennyire lehetséges, a nagy magyar-osztrák vonalokhoz és az előbbi ruméliai vasuthálózat érvényben volt üzleti szabályzataival.

2. A kereskedelmi viszonyok Ausztia-Magyarország és Szerbia közt akképp fognak szabályoztatni, hogy a két ország terményeinek kicserélése lehetőségig megkönnyítessék és a szoros és tartós összeköttetések a két ország közt előmozdíttassanak. Tekintettel a határtartományok különös szükségleteire, a kereskedés a határon külön szabályzatnak lesz alávetve. E czélból Ausztia-Magyarország és Szerbia különösen arra kötelezik magukat, hogy az említett czélnak megfelelő kereskedelmi szerződést fognak kötni. Egyidejűleg a két ország vámterületi egyesítésének kérdése beható megvizsgálás tárgyát is fogja képezni; ha vajjon ez a két szerződő fél érdekében összehajtható-e. Bármily alak mellett történjék a megállapodás, kötelezi magát a két szerződő fél, a béke ratificatiója után mielőbb e tárgyban conventiót kötni. E czélból négy

hónappal ezen időponttól számítva, vagy lehetőleg előbb össze fognak lépni Bécsben az érdekeltek két fél megbízottjai.

3. Mig Ausztia-Magyarország magára vállalja, hogy a Vaskapu szabályozását Orsovánál a fejedelemség pénzügyi segítségére való igény nélkül elfogja mindazon könnyítéseket, melyek a munka bevezetésére megkívánlanának, és a mig szükség leend, a szerb partot is használhatja Ausztia-Magyarország. A hajózás tekintetében a Vaskapun át Szerbia részére a legkedvezményezettebb államoknak adandó előnyök biztosítanak.

E szerződés igen öröndetes kilátást nyújt Ausztia kereskedelmi forgalmának fejlődésére Szerbián és Európa délkeleti részén. A tervezett vasutonalak, a török vonalakkal való csatlakozás, a Vaskapu szabályozása nagy lendületet fognak adni a keleti kereskedelemnek, mert nemcsak a Dunafejedelemség gazdasági erejét fogják fejleszteni és ezeket fizetésképesebbekké tenni osztrák iparcikkiek vásárlására, hanem az angol versenyyel szemben, mely jobb összeköttetési által előnyben volt, a Keleten is erősebbé fogják tenni Ausztia-Magyarország iparát. E körülmény azonban önkényi értelműleg kihatással lesz a német kereskedelemre a Dunafejedelemségekkel. Minél inkább terjed a műveltség Keleten, minél inkább nő az ottani lakosság szükséglete és fizetésképsége, annál jobb kilátása van a német iparnak is arra, hogy terménykivitelét azon országokba emelje.

Az említett tárgyalások hátterét képezi a vámügyi egyesülés. Ez azt jelentené, hogy Ausztia-Magyarország kizárólagos kedvezményben fog részesülni Szerbiában a többi nemzetekkel szemben, hogy terményeit teljesen vámmentesen vihethet be s legfeljebb némi átmeneti díj szedetnek. Természetesen tehát, hogy Ausztia-Magyarország kívánatosnak tarthatja a vámterületi egyesítést Szerbiával. Ha Románia is magáévé tenné a törekvést, akkor utánzásra találna itt a német vámegegyesület. De természetesen ennek politikai oldala nem oly ártatlan. Mert mig a német vámegegyesülésben egyenemzetiségű elemek egyesültek, melyek azonos nemzetiségűek dacára oly gyakran viszályba keveredtek, alig lehet várni, hogy különböző nemzetiségűek vámuégi egyesítése másképpen vezet, mind örökös zivódásra, mely Ausztia-Magyarország tekintélyét nem épen növelné. Azonban talán mégis sikerülni fog ezen különböző nemzetiségek dacára egy magyar-szláv szövetséges államot alakítani, melynek a német birodalomhoz hasonló módon az osztrák császár képezni látható fejet, a nélkül, hogy ez által a szövetséges államok önállósága csorbát szenvedne. — A dunai tartományok politikai viszonyainak consolidálása tekintetéből elvitathatlan fontossággal bírna ezen vámügyi egyesülés.

Nihilisták és Nihilismus.

Ez idő szerint, a hol annyit foly a beszéd a nihilistákról és a nihilizmusról, nem lesz érdektelen ez irányt és törekvéseit körülményesen ismertetni.

E szót nihilista (a latin nihil — semmi szóból származtatva) Turgenjev Ivan híres orosz beszélyíró találta fel és oly égyeneket jelölt meg azzal, a kik semmit sem respektálnak, semmi tekintélyt, semmi elv előt meg nem hajolnak és minden iránt bíráló álláspontot foglalnak el. Azóta e szó körüljárta az egész világot, és ha ma napság Európában Oroszországot valamely politikai ellenzék pártjáról van szó, a szlávbarátokat kivéve, úgy közönségesen e kifejezést alkalmazzák rájuk „nihilisták.” Végtelező hibás azonban e fogalom, mit e nevezettel összekötnék. Nem azért, mintha Oroszországban nihilisták nem lennének! Vannak, vagy inkább voltak olyanok, kik az ily veszedelmes nézeteknek hódoltak s kik ez elnevezést valóban megérdemelték. Akadtak olyanok, kik még a könyvek olvasását is elítélték, a meddig a nép éhezik és szenved. De ezen őrdjögök, kik oly okatlanok tudtak lenni, hogy a tudományt, művészetet és műveltséget károsnak találták, már akkor is a ritka kivételek közé tartoztak. Már az 1868-ik évben sokan nem ragaszkodtak a semmihez, sőt inkább igen jól tudták, mit tennének az eltörölendő állam helyére. Ma már nincsen olyan párt, mely a semmit tekinteni végcélnak és épen azért ez idő szerint helytelen e pártokat „nihilistáknak” nevezni akarni.

Csakis annyiban lehetne őket egy nagy „nihilista” pártba egybefoglalni, mert a nélkül, hogy egy közös programot állítottak volna fel, mindnyájan egyelőre a fenálló felforgatására egyesültek. Ha a felforgatás jelzi a „semmit,” akkor mindenesetre nihilisták. De e pártoknak, mindenkinek külön, megvan a maga célja, a mit megtestesíteni törekszik. Azt vélik azonban, hogy az új politikai és socialis építmenybe csak akkor kezdhetnek, ha a mostani összeszűl és megsemmisül. Mindnyájan egyesülnek tehát a fenálló szétrombolására, hogy aztán a zavarosban kiki saját magának halászasson; és ebben áll rendkívüli erejök.

Tény, hogy egy ilyen államban, hol minden szabad szó a Sziheriába számkivétel vonhatja maga után, a forradalom csakis nagy titokban terjedhet. Az orosz kormány mindeneképen azon van, hogy az egész mozgalmat, a melyet nem bír lehatalmitani, legalább agyonhallassa, de épen az ellenkezőjét éri el. A forradalmi titkos politikai társaság, mely a mint köztudomású, a legmagasabb körökben is bírv követőkkel, még a rendőrminiszter hivatalos jelentését a senatushoz Oroszorszá-

gitkos társulatáról is, megbírta szerezni magának és nyilvánosságra hozta azt. Van-e valami nagyobb rendellenesség, minthogy egy hivatalos okirat, minden változtatás nélkül szószertint lenyomtatattik külföldön és titkos utakon csempésztetik be az országba, hogy ott a forradalmi társaságoknak malmára hajtsa a vizet?

Az volt tehát a rendőrség és kormány titkolódzásának következménye, hogy az egész Oroszország, mely éveken keresztül homályban hagyott, a forradalmi áramlat rendkívüli hatalma és az egyes szövetségek nem is sejtett szétágazása felett egyszerre megrettent. Az egyes társaságok csodálattal és még nagyobb örömmel értesültek, mennyi elvtársal bírnak és mily nagy erőt képviselnek.

Mindenek dacára Oroszországban a forradalmi mozgalmaknak csakis löbb áramlatait ismerik tisztán, a titkos szövetségek teljes lajstromát nem ismeri senki sem. Nem lehet azonban tagadni, hogy egész Oroszországban keresztül, egy ez ideig csupán a nemzet értelmiségét lehalaltató irányesszélőtör magának utat, mely nem áll egyébből, mint a rendkívüli nyomás folytán árutakra fehérelt azon törekvésekből, olyan egy bizonyos foku politikai szabadságot nyerni el, a minőnek mai nap minden más állam örvend. R. H.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Bánlak, 1878. évi szept. 20-án.

Tekintetes szerkesztő úr!

Hogy bizonyosan volt-e arra nem merek mérget venni, de hogy lehetett, az lehetséges, s hogy mikor volt ahoz csak úgy konyitok; de hogy mégis kellett lennie, azt onnan tudom s hiszem, mert valami Heger-merger — Kenger-perger nevű tanítóm mondta, kiről akkor azt hittem, hogy éppen olyan csahaltadon, mint a szentséges római pápa, ha, ex cathedra — beszél: hogy t. i. jóval Krisztus urunk születése előtt létezett az ókorban hét csoda, melyek közt egy szörnyű hid is vala légyen, melyet Rhodosi Kolosznak neveztek, mely hidat nem szabad a Torontalmegyében kebelézt Partos községének egyik oldalán szemlelhető, szinte csodahiddal ugyanazonosítani, bár en miniature véve roppant hasonlatosság van. A Rhodosi Koloszról azt mondja az ós regge, hogy érczből öntött ókoralku lett volna, melynek minden egyes bordaköze oly nagy vala, hogy egy megrakott ökrös szekér könnyen átmehetett rajta. Ime itt, ebben rejlik a partosi hid hasonlatossága, a melyen éppen oly nagy hézagok és gödrök vannak, melyekhez még az a megkülönböztetés járul, hogy ez oly porhanyó és düledékény, hogy csakis csoda történik, ha a rajta elmenő ló vagy ökör le nem zuhan. Tehát minek is tanulmányozzuk az ősi csodákat, ha korunkban is van elég csoda látvány. Bátorodom alásan kérdezni: nem-e csoda az, hogy ilyen a rend és szervezetben párját ritkító megyében olyan hid létezzék, melyen valahányszor átmegegyk, koser vérem majd megkocsonyosodik s féltemem kell drága éltemet? Ha tehát valaki a 8-ik csodát az ujkorban akarja megösmerni, ne Budapestre a lánchidhoz, hanem innen Partosra menjen s ha esetleg nyakát nem szegi a koloszalis lezuhanáson, tudja meg, hogy Krisztus urunk üstökénél fogva vezérelte át s meglez a megtestesült ujkori 8-ik csoda! Amde én az aféle politikus csizmadiáskodó, aféle politikai harangöntődesdit játszó egyénke szoktam lenni, bátran megkérdéshetnék: vajon mi közöm a hidakhoz? Hóhó atyafi! Nagy az én közöm a hidakhoz, mert ez nagyon belevág a politikába. Hanem mielőtt neki vágatok ennek a mostani komisz politikának, egy kevéssé a partosi hiddal időzőm. Kit illet vagy nem a bizonyos veszedelmet hozó hiddak megcsináltatása, azon nem tördődöm, csak annyit jegyzek meg, hogy az illetők, a csináltatási késedelmekkel egy par force világsodát hozandnak létre. Így például, ha egy tragikus esetek statisztikusa a jamaikai sziget (1862. augusztus 10-én) elszűrését, a csak az idén Ausztráliában eltűnt Berker szigetet s több ilyféleket leirand, országunkról s különösen Torontalmegyéről, a partosi hid elsűvadáséről teendhet hajmeresztő megemlékezést, lévén itt oly hatalmas sodró folyom, mely a börténél is borzasztóbb berzavabukást hozott egykor létre. (Csak valahogy Pissot Viktor meg ne tudja, hogy ilyen hid is létezik hazánkban).

— Politikai fogalma pedig a hiddak következő: Mi a hid? A hid, hid, akár hidd, akár ne hidd. Ha pedig ez a definitio valakinek nem tetszik, mondok érthetőbbet, s pedig: a hid valamely folyamon átvezett, oszlopok, czölöpök, fa, téglá és malterből összeacsosított és összekömvésített átmenetelti emelvény. Hát a politika nem e olyan mindenféle ravasz éssen alapuló, csalárd, ármány, cselzővény és hunczfutságból összegyurkált, tévútra vezető, országokat megrendítő csalóka hid, melyen koronként át kell hatolni, s melyről mindig bizonyos lezuhanás történik egy részről? Hát a háboru és csatálat nem-e olyanféle Plutoida, melyen az enyészetnek szánt ártaatlan áldozatoknak, közönségesen az önkény hatalom kedvéért, át kell hatolnia s mely vérhídról ismét csak lezuhanás történik egy vagy mind a két részről? Hát ugyan az a bizonyos occupatio milyen istenátkos hid lehet? Erre csak egy kérdéssel felelhetek: Ha az angol legujabb statisztikája szerint Angolhonban jelenleg 68.538 bolond van bezárva — kik közt kár, hogy Bakony Földi és Szalás Gyuri is nem volt már régen — vajon hány bolond lehet egész Európában, kik szabadon járnak? Azonban jó hid az az occupatio, csak az élmunkálata volt silány és gonosz. No de se baj! Jó az Isten, lesz majd sok szén, szurok és

Közigazgatási bizottság.

Torontalmegye közigazgatási bizottsága 1878. évi október 7-én tartott rendes ülésének tárgysorozata.

II. Közoktatásügyek:

1. Szimics Arkád nagy-kikindai helyettes bíró, mint a községi képviselő testület megbízottjának a felelősség kimondása és alkalmazása iránt a közigazgatási bizottság 3193. számú határozata elleni felelőssége. — Felterjeszténi rendeltetik, de minthogy a felelősség vizsgálatát megejtés nem gátolja a szolgabíró a már elrendelt vizsgálatnak az adófelügyelőnek közbejöttévi megejtésére utasítatik.
2. Az adóbehajtás terén a kir. adófelügyelőnek támogatása és a behajtás menetének szigorú ellenőrzése iránt a közigazgatási bizottsághoz leérkezett pénzügyministeri körrendelet. — Tudomásul vétetett.
3. Lazin Teja orozslomási bíró, a kerületi szolgabíró által történt megbírságotatása elleni felelőssége. — Az összes iratok újabb vizsgálat megejtése végett a kerületi szolgabíró kiadatnak, azzal, hogy a kiegészített vizsgálatot f. é. november havi ülést megelőzőleg mutassa be.
4. Pénzes Boldizsár klárafalvi jegyzőnek a kerületi szolgabíró által történt megbírságotatása elleni felelőssége. — Az összes iratok újabb vizsgálat megejtése végett a kerületi szolgabíró kiadatnak.
5. Csanády András klárafalvi bíró, a kerületi szolgabíró által történt megbírságotatása elleni felelőssége. — Miután felfolyamodó Pénzes Boldizsár községjegyzővel együtt a szolgabíró által 310. szám alatt hozott határozatával megbírságotatva lett, az összes iratok a kerületi szolgabíróknak újabb vizsgálat megejtése végett visszavárolag kiadatnak.
6. Ruzsin Milko új-szent-iváni bíró, a községi pénztárnoknak és Bódy Imre ó-szent-iváni községi bíró, a kerületi szolgabíró által történt megbírságotatása elleni felelőssége. — Az összes iratok újabb vizsgálat megejtése végett a kerületi szolgabíró kiadatnak azzal, hogy mindkét községi bírónak névze a vizsgálatot elkövetőre ejtse meg, s ekként kiegészítve terjessze be.
7. Szeles Antal szőregi községi pénztárnoknak és Stefányi Otto szőregi jegyzőnek a kerületi szolgabíró által történt megbírságotatása elleni felelőssége. — Az összes iratok újabb vizsgálat megejtése végett a kerületi szolgabíró kiadatnak azzal, hogy a kiegészített vizsgálatot újabb terjessze be.
8. Marjanov Adám és Kraljev Milos Idvor községi jegyző és bíró megbírságotatása iránt adófelügyelői utasítás előterjesztetik. — A mulasztás a vizsgálat fonalán beigazoltatván, felfolyamodók alaptalan felfolyamodványokkal elutasítatnak, s a felfolyamodott szolgabírói határozat indokaiól helybenhagyatik.
9. Fekete János ferenczszállási községi bírótól adóbehajtás terén tanusított hanyagság miatt kirótt és beszédett bírság elszámolása tárgyában. — A beszédett 5 frtot tevő bírság fele részben a megyei házi pénztárnak saját javára, fele részben pedig a helybeli kir. adóhivatalnak a kincstar javára leendő elszámolás végett kiadatnak.
10. Todorcsku Miklós új-szent-iváni községi jegyzőtől adóbehajtás terén tanusított hanyagság miatt kirótt és bírság elszámolása tárgyában. — Hasonlóan.
11. Joanovits György szb.-pádi jegyzőre kivetett 20 frt. bírság tárgyában előterjesztett szolgabírói jelentés. — A megye házi pénztára utasítatik, hogy a kérdelt 20 frtnyi bírságot elszámolás végett Szerb-Pád községének haladéktalanul küldje meg.
12. A kataszteri felmérési térképek megszerzésére vonatkozó hirdetmény a nagyméltósága magy. kir.

pénzügyministeriumtól leadatik. — Kihirdetés végett valamennyi szolgabíró és Nagy-Becskerek város polgármesterének kiadatnak.

13. Dumitrov Steva nagy-kikindai lakosnak adótarozása iránt megindított vizsgálat érdemében kérelme. — Saját hatáskörében intézkedés végett a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
14. A kir. adófelügyelő előterjeszti N.-Becskerek város 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Nagy-Becskerek község javára 1875. év végén behajthatanná vált 39271 frt. 67 1/2 kr. adó, 780 frt. 4 kr. kamat és 195 frt. 76 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s miután 100 frton felüli adóleírások is fennforognak, azok leiratásának elrendelése végett az iratok a nagyméltósága magy. kir. pénzügyministeriumnak felterjesztetnek.
15. A kir. adófelügyelő előterjeszti Klek község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Klek község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 55 frt. 23 kr. adó, 8 frt. 47 kr. kamat és 1 frt. 17 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
16. A kir. adófelügyelő előterjeszti Szent-Mihály község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Szt.-Mihály község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 4 frt. adó, 18 kr. kamat és 8 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
17. A kir. adófelügyelő előterjeszti Szerb-Ittebe község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Szerb-Ittebe község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 162 frt. 50 kr. adó, 25 frt. 13 kr. kamat és 3 frt. 21 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
18. A kir. adófelügyelő előterjeszti Magyar-Ittebe község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Magyar-Ittebe község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 111 frt. 58 kr. adó, 13 frt. 44 kr. kamat és 2 frt. 24 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
19. A kir. adófelügyelő előterjeszti Lukácsfalva község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Lukácsfalva község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 54 frt. 18 1/2 kr. adó, 6 frt. 24 kr. kamat és 1 frt. 3 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
20. A kir. adófelügyelő előterjeszti Zsigmondfalva község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Zsigmondfalva község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 62 frt. 99 kr. adó, 8 frt. 88 kr. kamat és 1 frt. 31 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
21. A kir. adófelügyelő előterjeszti Szerb-Ellemér község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Szerb-Ellemér község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 496 frt. 64 1/2 kr. adó, 59 frt. 20 kr. kamat és 10 frt. 16 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
22. A kir. adófelügyelő előterjeszti Ernesztháza község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Ernesztháza község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 311 frt. 67 1/2 kr. adó, 21 frt. 27 kr. kamat és 6 frt. 40 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
23. A kir. adófelügyelő előterjeszti Román-Szárcsa község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Román-Szárcsa község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 179 frt. 36 1/2 kr. adó, 17 frt. 90 kr. kamat és 3 frt. 56 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
24. A kir. adófelügyelő előterjeszti Katalinfa község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Katalinfa község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 28 frt. 93 kr. adó, 3 frt. 33 kr. kamat és 57 1/2 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
25. A kir. adófelügyelő előterjeszti Bega-Szent-György község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Bega-Szt.-György község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 165 frt. 17 kr. adó, 21 frt. 27 kr. kamat és 3 frt. 31 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
26. A kir. adófelügyelő előterjeszti Lázárföld község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Lázárföld község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 97 frt. 27 kr. adó, 9 frt. 14 kr. kamat és 2 frt. 11 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
27. A kir. adófelügyelő előterjeszti Német-Szárcsa község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Német-Szárcsa község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 17 frt. 20 kr. adó, 1 frt. 86 kr. kamat és 52 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
28. A kir. adófelügyelő előterjeszti Tarras község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Tarras község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 246 frt. 72 kr. adó, 46 frt. 19 kr. kamat és 4 frt. 93 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
29. A kir. adófelügyelő előterjeszti Ittvárnok község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Ittvárnok község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 32 frt. 78 kr. adó, 4 frt. 20 kr. kamat és 1 frt. 10 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
30. A kir. adófelügyelő előterjeszti Német-Écska község 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalékok C. jegyzékét. — Német-Écska község 1875. év végén behajthatanná bizonyult 509 frt. 62 kr. adó, 197 frt. 60 kr. kamat és 70 frt. 96 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s miután 100 frton felüli adóleírások is fennforognak, azok leiratásának elrendelése végett az iratok a nagyméltósága magy. kir. pénzügyministeriumnak felterjesztetnek.
31. A kir. adófelügyelő előterjeszti Török-Becse község 1875. év végével behajthatanná vált adóhátalékok

C. jegyzékét. — Török-Becse község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 1419 frt. 89 kr. adó, 346 frt. 90 kr. kamat és 32 frt. 70 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s miután 100 frton felüli adóleírások is fennforognak, azok leiratásának elrendelése végett az iratok a nagyméltósága magy. kir. pénzügyministeriumnak felterjesztetnek.

32. A kir. adófelügyelő előterjeszti Kis-Torák 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalék C. jegyzékét. — Kis-Torák község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 56 frt. 64 1/2 kr. adó, 8 frt. 64 kr. kamat és 1 frt. 14 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
33. A kir. adófelügyelő előterjeszti Tót-Aradác 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalék C. jegyzékét. — Tót-Aradác község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 375 frt. 70 1/2 kr. adó, 87 frt. 72 kr. kamat és 7 frt. 58 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
34. A kir. adófelügyelő előterjeszti Szerb-Aradác 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalék C. jegyzékét. — Szerb-Aradác község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 247 frt. 25 kr. adó, 78 frt. 28 kr. kamat és 5 frt. 1 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s miután 100 frton felüli adóleírások is fennforognak, azok leiratásának elrendelése végett az iratok a nagyméltósága magy. kir. pénzügyministeriumhoz felterjesztetnek.
35. A kir. adófelügyelő előterjeszti Torda 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalék C. jegyzékét. — Torda község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 185 frt. 98 kr. adó, 17 frt. 98 kr. kamat és 3 frt. 76 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
36. A kir. adófelügyelő előterjeszti Jankahid 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalék C. jegyzékét. — Jankahid község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 574 frt. 10 kr. adó, 74 frt. 41 kr. kamat és 12 frt. 86 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s a leiratás foganatosítása végett az összes iratok a kir. adófelügyelőnek kiadatnak.
37. A kir. adófelügyelő előterjeszti Kumán 1875. év végén behajthatanná vált adóhátalék C. jegyzékét. — Kumán község javára 1875. év végén behajthatanná bizonyult 608 frt. 41 kr. adó, 41 frt. 66 kr. kamat és 12 frt. 20 kr. adóbehajtási illeték leiratik, s miután 100 frton felüli adóleírások is fennforognak, azok leiratásának elrendelése végett az iratok a nagyméltósága magy. kir. pénzügyministeriumnak felterjesztetnek.
38. Tolvádia községnek az üszög által okozott károk folytán adóelengedés tárgyában hozott adófelügyelői elutasító végzés elleni felelőssége. — Ily eziméni adóelengedésnek helye nem lévén, a felfolyamodvány elutasításával a felelősséget határozat megerősítették.
39. A kir. adófelügyelőnek havi jelentése. — Tudomásul vétetett. (Vége következik.)

Szerkesztői nyiltposta.

A honvéd tisztí karának Pancsován. Köszönjük a szives meghívást. Ha lehetséges lesz, igénybe fogjuk venni. Temesi Lapok* tiszt szerkesztőségének. A lapot e hóban nem kapjuk, kérjük a tévedést elintézni.

H I R D E T É S E K.

12028. sz. 1878.

(155—3.3)

Árlejtési hirdetmény.

A kanaki Berzava hid kiújításának biztosítására az árlejtés ezennel elrendeltetik a határnappal 1878. évi október 10-én reggeli 10 óráig tüzetik azzal, hogy az Torontalmegye alispáni hivatal irodájában fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költség összeg 2420 ft. o. ért. Vállalkozni szándékozók, azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen verseny tárgyalására 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 kros bélyeggel, valamint szintén 5%-os bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapirokból) az árlejtést megelőző nap az október 9-én délelőtti 12 óráig az alispáni hivatalhoz nyújtsák be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadattani.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os ár elengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit az építési feltételeket és műszelvényeket sat. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő hid-helyreállítás előmérete s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulirt alispáni hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt N.-Becskereken, 1878. évi szeptember 16-án.

Dániel János,
alispán.

8045. sz. 1878.

Hirdetmény.

(156—3.3)

A temes-begavölgyi vízszabályozási társulat a rudnai Temes-hid tervezetét és költségvetését bemutatván, ezek az 1871. évi 39. t. cz. 12. §-ához képest a torontalmegyei módosi szolgabíroságnál f. é. október 1-től bezárolag f. é. október 30-ig közzszemlére kitéltenek.

Miről az érdekeltek oly felhívással értesítetnek, hogy az ezen munkálatokra vonatkozó netáni nyilatkozatukat, esetleg felszólamlásukat főnnebbi határidő alatt a módosi szolgabíroságnál nyújtsák be.

Temes vármegye alispánjától.

Temesvárot, 1878. évi szeptember 17-én.

Az alispán helyett:
Dob László,
főjegyző.

Felölts szerkesztő: Balás Frigyes.

Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő.

Tallian,
szolgabíró.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.

7005. sz.

Csődhirdetmény.

(158—3.1)

A nagy-becskereki kir. törvényszék részéről ezennel közhírré tetetik, miszerint Radivojevit Bogdán tör.-becsei bejegyzett kereskedő ellen, annak saját kérelme folytán csőd rendeltetvén, hitelezői összejövetelére 1878. évi november 21., 22. és 23-ik napja tüzetik ki határidőül; ideiglenes tömeggondnoknak Istváni István török-becsei kir. közjegyző, perügyelőnek pedig Dr. Gyorgyevits Milos nagy-becskereki ügyvéd nevezetvén ki.

Felszólítatnak tehát mindazok, kik a fentebbi csődtömegből bármely jogcimmal valamit követelnek, hogy keresetüket a szükséges okmányokkal és bizonyítványokkal gyámolítva, a fent kitűzött határidőre ezen kir. törvényszéknél annál bizonyosabban adják be, mivel később beadott kereseteiknek többé hely nem fog adatni.

Együttel a hitelezők arról is értesítetnek, hogy ezen csődnitítás a helyi kir. törvényszék fenyítő osztályának hivatalból leendő nyomozás végett bejelentetett.

Kelt a nagy-becskereki e. f. kir. törvényszéknél 1878. évi szeptember 20-án.

Várad Mihály,
kir. széki elnök.

3670. sz.

Pályázat.

(157—3.1)

Szöreg községében a jegyzői állomás üresedésbe jövén, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. 83. §-a értelmében leendő választás utján betöltésére a határidő folyó évi október 31-én, délelőtti 9 órára, fenti község község-házánál tüzetik ki.

Ez állomással a magán felek irányában teljesítendő munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjjon felül következő fizetés és illetmények járnak:

1. Évi fizetés készpénzben 560 frt.
2. Irnoki általány 200 frt.
3. Szabad lakás s hozzátartozó 800 □-öles kert használatával.

Felhivatnak mindazon pályázni szándékozók, kik a fent tisztelt törvényczikk 74. §-ában előirt jegyzői szolgálatot Torontalmegye szakképzettségű elölt letették s a hivatalos nyelven kívül a szerb nyelvet is bírják, miszerint köllőleg felszerelt folyamodványaik a fent kitett határidőt megelőző napig alulirt szolgabírosághoz nyújtsák be.

Török-Kanizsa, 1878. évi szeptember 24-én.

5968. sz. k. i. 1878.

Pályázat.

(159—3.1)

Az üresedésbe jött tordai községi orvosi állomáshoz választás utján leendő betöltésére a pályázat ezennel kiíratik, és a választás f. é. november 3-ik napjának d. e. 11 órája ezennel kitűzetik.

Ezen állomással 1000 frtnyi évi fizetés van egybekötve. A községi orvos a halottkemi teendőit végezni köteles levén neki minden halottszemléért o. é. 20 krnyi díj fizetetik.

Meghívattak tehát mindazon orvostudorok, kik ezen orvosi állomásra pályázni szándékoznak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-a értelmében felszerelt folyamodványukat fenti választási napig ezen szolgabíroságnál nyújtsák be.

Végezetre megjegyzetetik, hogy ezen állomással látogatási, illetve gyógykezelési díjak nincsenek egybekötve, és hogy a községi orvos házi gyógytárt tartani köteles, hogy a pályázótól a magyar nyelvbeni szó és írásbeli jártasság okvetlenül megkívántatik.

Kelt T.-Becsen, 1878. évi szeptember 28-án.

Urban Andor,
szolgabíró.

Nincs többé üszög!

a Dupuy N. magedző-lug alkalmazása mellett.

Ezen marószter, mely rézgalic- (kék-köböl) és más edző-savakból áll, egészen kiirtja a buza, árpa, zab, kása, tengeri, stb. magján levő üszögöt, ha a minden egyes csomagban látható, egyszerűen kivihető használati utasítás pontosan alkalmazatik, mit számos elismervény bizonyít. — A magas m. k. földmívelési miniszterium a Dupuy N. marószterét a buza-üszög legyőzésére, mint a legjobb szerek egyikét, ajánlja. Kivánatra értesítések elismervényekkel ingyen bérmentve küldetnek. — Egy csomag ára 2 hektoliter (200 liter) mag részére 30 kr. (147—4)

KOOS & DUPUY,
Bécs, VI. Windmühlgasse, 35.

Kapható N.-Becskereken Kellner Ferencz vásáros kereskedésében, fő-utca.